

Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing

Bevoegdheidenschema 21 – Cultureel erfgoed



Bevoegdheidenschema cultureel erfgoed

versie 2018

bescherming cultureel erfgoed

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
1a. verplichting tot respecteren en bescherming van cultureel erfgoed ten tijde van een gewapend conflict en overstromingen	1. lidstaten	<p>1. art. 4 lid 3 Verdrag van 's-Gravenhage van 1954 inzake de bescherming van culturele goederen in het geval van een gewapend conflict, (met reglement van uitvoering) en onderdeel I van het Eerste protocol ('Cultuurgoederenverdrag', Trb. 1955, 47)</p> <p>art. 6-9 tweede protocol, 's-Gravenhage 26 maart 1999 (Trb. 2005, 279)</p> <p>art. 53 eerste aanvullend protocol en art. 16 tweede aanvullend protocol bij de Verdragen van Genève van 12 augustus 1949 betreffende de bescherming van slachtoffers van internationale gewapende conflicten (Trb. 1978, 41 en 42)</p> <p>art. 7 Richtlijn 2007/60, Pb. 2007, L 288/27, over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's ('Hoogwaterrichtlijn')</p> <p>art. 1 en 2 Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, Trb. 1992, 199 (UNECE Waterverdrag)</p>	1. toelichting: Kamerstukken 2006/07, 30 894, A en nr. 1

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
1b. melden van vermissing of tenietgaan van cultuurgoederen	1b. beheerder (minister, college van Staat, of instelling) van Rijkscultuurgoederen aan inspecteur Erfgoedinspectie	1b. art. 2.3 lid 2 Erfgoedwet	
1c. informatieverstopping in EU-verband	1c. lidstaat (minister van VenJ) aan andere lidstaten en aan Europese Commissie	1c. art. 14 Besluit van het Europees Parlement en de Raad van 17 dec. 2013 (1313/2014/EU, Pb. 2007, L347/932) betreffende een Uniemechanisme voor civiele bescherming	1c. notificatie aan andere EU-lidstaten die gevolgen van de ramp ondervinden of kunnen ondervinden (ramp = <i>elke situatie die ernstige gevolgen voor mensen, het milieu, of eigendommen, waaronder cultureel erfgoed, heeft of kan hebben</i>), (voor zover niet reeds krachtens internationale overeenkomst geregeld) en aan EC indien gevolgen aanzienlijk kunnen zijn of als een mogelijk verzoek om bijstand via het ERCC – <i>Emergency Response Coordination Centre</i> - kan worden verwacht, zodat de EC zo nodig de overige lidstaten kan inlichten en de bevoegde diensten kan inschakelen; zie onder 3
2. bescherming tijdens rampen en verstoringen van de openbare orde			2. voor archieven bestaat de verplichting maatregelen te treffen zodat archiefbescheiden in het geval van een calamiteit zo min mogelijk gevaar lopen (art. 13 Archiefbesluit 1995). Een calamiteitenplan of integraal veiligheidsplan kent geen wettelijke basis. Maatregelen voor veiligheid - m.u.v. fysieke/bouwtechnische eisen voor archieven - zijn gebaseerd op beleid en stimuleringsmaatregelen; in beperkte mate op wetgeving (Kamerstukken II 2003/04, 29 314, nr. 8, 2004/05, nr. 12, 2005/06, nr. 21). Hoofdstuk 4 van Erfgoedwet betreffende <i>bescherming van erfgoed</i> heeft betrekking op beperking van vervreemding en export van cultureel erfgoed en gaat niet over bescherming van cultureel erfgoed bij crises.

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
2a. eigen maatregelen			
	2a.1. beheerder (minister, college van Staat, of instelling) van Rijkscultuurgooederen	2a.1. art. 25 en art. 38 Comptabiliteitswet 2001; art. 2.3 lid 1 Erfgoedwet (voor privaatrechtelijk beheer, zie art. 4 Wet verzelfstandiging rijksmuseumseale diensten); art. 23 lid 3 Archiefwet 1995	
	2a.2. andere eigenaar van collecties, met name gemeenten en provincies	2a.2. algemeen eigendomsrecht	
2b.1. aanwijzingen aan beheerders van rijkscollecties en overname beheer	2b.1. minister van OCW	2b.1. art. 2.6 lid 3 en lid 4 Erfgoedwet	2b.1. pas na constatering van een inspecteur van de Erfgoedinspectie dat aanbevelingen niet worden opgevolgd, kan de minister overgaan tot het geven van een aanwijzing of overname (zie MvT, TK 2014-2015, 34 109, nr.3, p. 13)
2b.2. aanwijzingen aan beheerders van rijksarchieven, inclusief Eerste en Tweede Kamer en minister(s) en commissarissen van de Koning	2b.2. idem	2b.2. art. 24 lid 1 Archiefwet	2b.2. behoudens Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal, de andere Hoge Colleges van Staat en het Kabinet van de Koning, kan de minister jegens beheerders van rijksarchieven last onder bestuursdwang toepassen, waaronder de cdK (art. 24 lid 2 en 4 Archiefwet)
2c. maatregelen decentrale overheid anders dan als eigenaar, zowel voor onroerend cultureel erfgoed als voor roerend cultureel erfgoed (bij rijkscollecties en rijksarchieven subsidiair ten opzichte van de minister van OCW)	2c. burgemeester, voorzitter veiligheidsregio	2c. generieke bevoegdheden ter handhaving van de openbare orde en veiligheid, zie de schema's openbare orde en rampenbestrijding algemeen	2c. volgens art. 9 onder b van het voormalige Besluit kwaliteitscriteria planvorming rampenbestrijding diende een rampenplan de procedures te beschrijven met betrekking tot de verplaatsing of veiligstelling van objecten met een cultuurhistorische waarde. Dit besluit is vervallen bij inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's. Het Besluit veiligheidsregio's bevat geen voorschriften over de inhoud van het crisisplan. De handreiking regionaal risicoprofiel

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
			bevat evenwel verwijzingen naar aantasting cultureel erfgoed
2d. maatregelen centrale overheid – toepassing Vorderingswet, zie verder schema schaarste algemeen	2d. minister van OCW	2d. art. 3a Vorderingswet*	2d. het Aanwijzingsbesluit economische noodwetgeving wijst geen rijksheren aan die namens de minister van OCW noodbevoegdheden zouden kunnen uitoefenen krachtens art. 16 Prijzenoodwet
3. bijstand aan of van andere EU-lidstaten	3. lidstaat, via het ERCC – <i>Emergency Response Coordination Centre</i> – van de EU	3. art. 15 Besluit van het Europees Parlement en de Raad van 17 dec. 2013 (1313/2014/EU, Pb. 2007, L347/932) betreffende een Uniemechanisme voor civiele bescherming Besluit van de Commissie van 16 oktober 2014, 2014/762/EU, tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Besluit van de Raad van 17 dec. 2013 betreffende een Uniemechanisme voor civiele bescherming	3. kan ook betrekking hebben op: <i>‘een situatie die ernstige gevolgen voor eigendommen, waaronder cultureel erfgoed kan hebben’</i>

vernietiging archiefbescheiden

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
1. in het geval van buitengewone omstandigheden afwijken van hetgeen in de Archiefwet 1995 is bepaald over de vernietiging van archiefbescheiden	1. minister-president bij regeling	1. art. 9 lid 2 Archiefwet 1995, Aanwijzing voor de beveiliging van staatsgeheimen en vitale onderdelen van de rijksdienst (Stcrt. 1989, 29)	1. in het geval van oorlog of oorlogsgevaar kan vernietiging van archiefbescheiden zijn vereist om te voorkomen dat staatsgeheimen en vitale gegevens in verkeerde handen komen. Het is niet van belang of dit materiaal voor blijvende bewaring is bestemd

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
			<p>ministeries zijn verplicht om maatregelen te treffen indien het nodig is Staatsgeheimen te vernietigen (binnen 24 uur) of onbruikbaar te maken.</p> <p>Ministeries dienen hiertoe een instructie vast te stellen met de beveiligingsambtenaar</p> <p>zie over de bescherming van staatsgeheimen verder het schema media en openbaarheid</p>

*) Inwerkingstelling bij Koninklijk Besluit, hetzij separaat, hetzij nadat de beperkte of algemene noodtoestand is afgekondigd (Coördinatiewet uitzonderingstoestanden), tenzij urgentie onverwijld inwerkingstelling noodzakelijk maakt (dan: op grond van ongeschreven recht).

Colofon

Titel: Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing /bevoegdhedenschema
Datum: Mei 2018
Status: Definitief
Versie: Derde druk
Auteurs: Merijn ten Dam
Projectleider: Oscar Koebrugge
Omslag: Rob Kruitwagen
Copyright: IFV en provincie Noord-Holland
Eindverantwoordelijk: IFV, afd. Onderzoek en kennisdocumenten

Alle rechten voorbehouden. Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan, mits deze uitgave als bron wordt vermeld. Ondanks de aan de samenstelling van de tekst bestede zorg kan de samensteller geen aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade, die zou kunnen voortvloeien uit enige fout of onzorgvuldigheid, die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

Instituut Fysieke Veiligheid
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
T 026 355 24 00
www.ifv.nl

Instituut Fysieke Veiligheid

Het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) draagt bij aan een veilige samenleving door het versterken van de veiligheidsregio's en hun partners bij het professionaliseren van hun taken. Wij ontwikkelen en delen relevante kennis, wij hebben expertise voor het verwerven en beheren van gemeenschappelijk materieel en wij adviseren de betrokken besturen.

Ons motto hierbij is: signaleren en verbinden.

Instituut Fysieke Veiligheid
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
026 355 24 00
www.ifv.nl

